

55

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

Efter at Ministeriet paa Forslaget til Finansloven for 1895—96 under § 21, Konto IV. B. 1 „Seminariefondens og Seminarierne“, Udgiftspost 15 a, havde optaget en Bevilling paa 4,500 Kr. til Uddannelse af Lærere og Lærereinder ved Vinterstoler og Bistoler i Ringløbing Amt, har man fra en af Danmarks Lærereforenings bestyrelse Kreds modtaget det medfølgende Andragende med Bilag, hvori blandt andet anføres om, at der eventuelt i Købstaden Varde maa blive oprettet en Anstalt til Uddannelse af Vinterlærere med særligt Hensyn til saadanne Vinterstoler, som omfatte Børn af alle Aldere.

Efter en Paavisning af det nødvendige i under de forhaandenbærende Forhold i Vestjylland at bibeholde Vinterlærerinstitutionen og at staafe denne Lærerklasse en langt mere grundig Uddannelse end den, der nu bliver den til Del, angiver Andragendet som Formaal for Uddannelsen paa den paatænkte Læreanstalt, dels at bibringe Eleverne et vist Maaal af Kundskaber og Færdigheder, dels og navnlig at beskæftige dem med de forskellige Undervisnings- og Opdragelses-spørgsmaal og derigennem at dnygtiggøre dem til en frugtbar Anvendelse af det erhvervede Kundskabsforraad, med Hensyn til hvilket sidste Formaal der til Læreanstalten skal knyttes en tre- til fireklasse delt Børnestole, i hvilken Elevernes Uddannelse i praktisk Færdighed skal foregaa. Anstalten er beregnet paa et Antal af 25 til 30 unge Mænd og Kvinder, og Undervisningstiden foreslaas fastsat til eet Aar, efter hvis Forløb Undervisningen afsluttes med en Prøve i praktisk Færdighed, hvis Udfald i Forbindelse med de angaaende Elevers Kundskaber og Modenhed i øvrigt gjorte Erfaringer danner Grundlaget for et Eleven ved Afgangen fra Læreanstalten tildelt Modenhedsbevis.

Undervisningen paa Anstalten foreslaas ledet af to Lærere, af hvilke den ene tillige er Anstaltens Forstander, og af en Lærereinde, foruden af enkelte Time-lærere. Lokalet saavel til selve Læreanstalten som til Børnestolen samt det til begge Stolerne fornødne Materiel af Borde, Katedre, Væggetavler o. s. v. forventes vederlagsfrit overladt af Varde Købstad, saafremt denne By skulde blive valgt til Sæde for Anstalten. De aarlige Driftsudgifter ere anslaaede til 7,400 Kr., hvoraf 6,700 Kr. til Dækning af Lærerlønninger.

Som det vil ses, er den foreslaaede Ordning i alt væsentligt i Overensstemmelse med den Plan, der er lagt til Grund for Forstoleseminariet ved Vejle, idet den dog for saa vidt afviger fra denne, som Uddannelsen paa Vinterlæreranstalten er beregnet paa Lærerekræfter, der skulle overtage Undervisningen af Børn i den hele skolepligtige Alder, medens Seminariet ved Vejle kun har Forstolen til Forudsætning. Desuden maa den her omhandlede Anstalt forudsættes at være af midlertidig Natur, idet den bør ophøre, saa snart Befolkningsforhold og økonomiske Vilkaar tillade, at en med den almindelige Lovgivning stemmende Tilstand indføres.

Med Hensyn til det saaledes foreliggende Spørgsmaal om, hvorvidt der er Anledning for Staten til ogsaa for Ribe Amts Vedkommende at støtte lokale Bestræbelser for at fremme Uddannelsen af Vinterlærere, skal Ministeriet meddele nedenstaaende Oplysninger om den Udbredelse, som Anvendelsen af Vinterlærere i det hele har i Vestjylland, hvoraf det vil ses, at det særlig er den sydlige Del af Ringløbing Amt, hele Ribe Amt samt et Herred af Vejle Amt, der for Tiden berøres af denne Institution.

3 Stads m. fl. Herreders Provst, Ribe Amt, findes	c. 73	Vinterlærere (65 faste Lærere).
„ Ribe og Gørding	—	c. 25 (33 — —).
„ Anst m. fl.	—	c. 24 (71 — —).
„ Hind m. fl.	—	Ringløbing Amt — c. 102 (42 — —).
„ Hammerum	—	c. 8 (55 — —).
„ Hjerm og Ginding	—	c. 6 (45 — —).
„ Bandfuld m. fl.	—	c. 15 (53 — —).
„ Nørvang og Tørrild	—	— c. 23 (65 — —).

I Betragtning af disse Forhold samt efter de fornødne Overvejelser, som det foreliggende Andragende har fremtaldt med Hensyn til Spørgsmaalet om Statens